

The University of Tehran Press

FALSAFEH

Online ISSN: 2716-974X

<https://jop.ut.ac.ir>

Heidegger's Approach to Prove the External World Based on His Interpretation of Aristotle's φύσις

Husain Azadmanjiri¹ Majid Mollayousefi² Mohammad Hassan Heidari³

1. Corresponding Author, Ph.D. Candidate, Department of Philosophy and Islamic Theology, Imam Khomeini International University of Qazvin, Qazvin, Iran. Email: husainazadmanjiri@gmail.com
2. Associate Professor, Faculty of Science and Research, Imam Khomeini University of Qazvin, Qazvin, Iran. Email: mollayousefi@yahoo.com
3. Assistant Professor, Department of Philosophy, Imam Khomeini University of Qazvin, Qazvin, Iran. Email: m_heidari@ikiu.ac.ir

Article Info

Article Type:

Research Article

(1-23)

Article History:

Received:

21 February 2021

In Revised Form:

06 August 2024

Accepted:

15 February 2025

Published online:

16 March 2025

Abstract

Proving the external world is one of the issues that have been a concern of Heidegger since the beginning of his career. Throughout the course of his philosophical thought, Heidegger repeatedly attempts to recover the early Greek pre-Socratic experience of existence as *μη ζ* (physis). By tracing the roots of the words *μη ζ* and nature, he rejects the translation of φύσις to nature and states that this translation became the reason for the deviation of philosophy and then science, as a result of which, in Kant's philosophy, the need to prove the external world was felt. Therefore, he tried to distance himself from scientism and the scientific view, and in referring to Greek thought, he showed that the lack of proof of the external world is not due to the neglect of Greek philosophers, but lies in their way of looking at the relationship between man and the world. To solve these problems, referring to Aristotle's philosophy, he interprets terms such as *νοέι*, *επαγωγής*, *οὐτιά*, *ἀρχή*, etc. In his opinion, for Aristotle, *μη ζ* is the Being in itself and other terms such as *οὐτιά*, *ἀρχή*, and especially *οὐσία* should be redefined and interpreted in this regard. By presenting this interpretation, he shows that the relationship between man and Being is deeper than the need to prove Being. Being manifests before beings and before them for humans, and humans are able to exist through it.

Keywords:

Heidegger, Aristotle, φύσις, Being, οὐσία

Cite this article: Azadmanjiri, H.; Mollayousefi, M. & Heidari, M. H. (2024-2025). Heidegger's Approach to Proving the External World Based on His Interpretation of Aristotle's *μη ζ*. *FALSAFEH*, Vol. 22, No. 2, Autumn-Winter-2024-2025, Serial No. 43 (1-23).

DOI: <https://doi.org/10.22059/JOP.2025.319142.1006585>

Publisher: The University of Tehran Press.

Introduction

The book “*On the Being and conception of φύσις nn οοοοοοοοοωοcccs , I*” shows that the confrontation with the problem of proving the external world was one of the most important issues that occupied the young Heidegger’s mind. He believes that the Romans incorrectly translated φύσις as *natura*, which is more closely related to the Greek root γεν-, meaning “to be born, to come into being,” than to φύσις.

But what does φύσις mean? To answer this question, Heidegger in the above book, interpreting επαγωγής as “leading towards” in Aristotle’s words, states that the main characteristic of things whose existence is from φύσις is movement, which indicates being directed towards something; and in Heidegger’s view, leading towards beings or, beyond that, leading towards existence. If we directly experience and pay attention to those beings that are from φύσις, then we consider both the being that moves and its state of being “being-moved”.

Before attempting to see what φύσις means in relation to those moving beings, Heidegger wants to identify the beings of the realm of φύσις and therefore begins by interpreting the relation of causality.

He states that some beings “are” through other “causes,” but the first group, those called causes, are through φύσις. So from the beginning φύσις is the cause (*αιτιον, αιτια*). *αιτιον* here means the thing responsible for the fact that a being is as it is. *αιτιον* is translated by Heidegger as Ur-sache, the source and origin of the thing. Heidegger also uses the German word Verschulden as a translation of the Greek *αιτια*, a word that means responsibility, cause, as well as guilt and debt. A cause is that to which a being owes its being.

Heidegger goes on to explain the reason more precisely, stating that the Greeks called beings “constant”, which has a double meaning: on the one hand, that which endures in itself, that which precedes, endures “outside”; On the other hand, constant means firm and lasting, that which remains over time. Accordingly, φύσις is what is responsible for the fact that “constant” has a unique position in itself.

Heidegger also discusses the meaning of the word ἀρχή and considers origin and regulation as its two meanings, and states that in order to express the unity that oscillates between these two meanings, we can translate ἀρχή as the origin of regulation and regulation of origin. For Heidegger, the combination of these two meanings is essential and expresses the meaning of αὐτιον more precisely. Heidegger states that φύσις is ἀρχή; that is, the origin and order of the “being-moved” and the stationary, especially in the moving being that has ἀρχή in itself. In his view, moving beings exist only insofar as their place of being is in motion. Heidegger states that Aristotle here defines φύσις as the ἀρχή κινησεως (origin and beginning of movement and motion) that causes something to appear. If we consider all these “appearances” that share a common denominator as types of movement together, we come close to their main characteristic that Aristotle establishes in the word and concept of “μεταβολη” (to change); And that means that in a change, something hidden and absent appears. So, according to Heidegger, we must learn, in order to accompany Aristotle, how for the Greeks movement as a state of being has the structure of emergence in presence.

Therefore, “φύσις”, ἀρχή κινησεως, is the origin and order of change, so that everything that changes has this order in itself. The difference between the group of φύσις οντα, which have their ἀρχή, that is, the beginning and origin of their movement of existence, not in another being, but in themselves, and the artifacts, is that ἀρχή is the artifacts of τεχνη, which as knowledge and know-how, in Αρχιτεκτον, the creator, that is, the one who controls τεχνη as ἀρχή.

Heidegger then goes on to explain ουσια by avoiding the usual translations and familiar interpretations of “substance” and “essence” and opts for the term “beingness”. He argues that this term actually tells us almost nothing, and that is precisely its advantage. In fact, φύσις is ουσια, that which distinguishes a being from us, and in one word: Being. He goes on to explain how simple and clear is the explanatory phrase that Aristotle adds after the word ουσια in the above text: υποκειμενον γαρ τι και εν υποροκειμενω εστιν η φύσις αει: For φύσις is always like a lying-present, and “in” a lying-present. Heidegger states that this sentence explains to what extent φύσις is ουσια and therefore

has the character of being and existence. This requires that we understand υποκειμενον in a way that corresponds to οντα ov. Accordingly, υποκειμενον can mean “something that is distinguished by the pre-present”, and therefore can mean the pre-present itself.

Heidegger continues, in accordance with the explanation of ουσια through υποκειμενον, the existence of beings meant for the Greeks presence: “there” beforehand and “in front of...” Σο φύσις as “ουσια”, especially for Aristotle, means “constant presence”. But what does presence mean? According to Heidegger, presence is a temporal category, and Aristotle considers time in terms of the present, the now, and perhaps even as something present itself, as a being among other beings.

Now it has been established through ἐπαγωγῆς that φύσις ὄντα are the same as κυρινα, that is: the existence of φύσις in the state of being-moved. Accordingly, the question of understanding being-moved as a mode and state of being, that is, being-present, arises. Only then can φύσις be understood in its being as the origin and order of being-moved, that is, that which itself moves from outside itself and towards itself. Therefore, the question of φύσις rather than φύσις ὄντα is more an inquiry into the being of those beings from which it is already clear how beings of such an existence can have properties in general.

“But the attempt to prove that φύσις is futile” Heidegger asks, quoting Aristotle, why this attempt is futile? Because φύσις does not need to be proven, since wherever a being of φύσις stands out in the open, φύσις has already shown itself and is exposed to view.

For Heidegger, the way to reach what is already seen but not yet understood is “leading towards”; that is, επαγωγή. This is what compels us to look further ahead, to what we are not ourselves, to something far away that is nevertheless closest, closer than anything that our progress sees before our eyes or In order not to ignore the closest and at the same time the most distant, we must stand beyond the obvious and the "real" and come into contact with existence. In the literal sense, man becomes existent. Existence, which is referred to in English as "Being", originally means "standing out" or "appearance", which is made up of two parts: ex, meaning "out" and sistence, meaning "standing". Therefore, φύσις as existence, the pre-existence of beings, appears to man, and man also has existence towards this world, and therefore the relationship of man with existence is such that they cannot be separated from each other, and therefore there is no need to prove the existence of the world.

فلسفه

شایعات الکترونیکی: ۲۷۱۶-۹۷۴X

<https://jop.ut.ac.ir>

انتشارات دانشگاه تهران

رویکرد هایدگر به اثبات جهان خارج بر مبنای تفسیر وی از کتاب فوسيس ارسسطو

حسین آزادمنجیری^۱ مجید ملایوسفی^۲ محمدحسن حیدری^۳

۱. نویسنده مسئول، دانشجوی دکتری گروه فلسفه و کلام اسلامی، دانشگاه بین المللی امام خمینی قزوین، قزوین، ایران. رایانامه: husainazadmanjiri@gmail.com

۲. دانشیار دانشکده علوم و تحقیقات دانشگاه امام خمینی قزوین، قزوین، ایران. رایانامه: mollayousefi@yahoo.com

۳. استادیار گروه فلسفه دانشگاه امام خمینی قزوین، قزوین، ایران. رایانامه: m_heidari@ikiu.ac.ir

اطلاعات مقاله

اثبات جهان خارج جزء نخستین مسائلی است که از ابتدا دغدغه هایدگر جوان بوده است. وی در سراسر مسیر تفکر فلسفی خود، تلاش مکرری را برای بازیابی تحریبه اولیه یونانی پیش از سقراطی از هستی به عنوان φύσις (فوسيس) انجام می‌دهد. وی با ریشه‌یابی کلمات φύσις و nature ترجمه فوسيس به طبیعت را رد و بیان می‌کند که این ترجمه دلیل انحراف فلسفه و سپس علم شد که در نتیجه آن و در فلسفه کانت نیاز به اثبات جهان بیدا شد. بنابراین تلاش کرد تا از علم‌گرایی و نگاه علمی فاصله بگیرد و در رجوع به تفکر یونانی به این مسئله را نشان دهد که عدم اثبات جهان خارج، نه به دلیل غفلت فیلسوفان یونانی، بلکه در نوع نگاه آنان به رابطه انسان و جهان نهفته است. وی برای حل این مضللات با رجوع به فلسفه ارسسطو، اصطلاحاتی همچون فوسيس، اپاگوگه، ایتا، آرخه و... را تفسیر می‌کند. در نظر وی فوسيس برای ارسسطو همان هستی به ما هو هستی است و اصطلاحات دیگر همچون آیتیا، آرخه و بهویژه اوپسیا را باید در این رابطه بازتعریف و تفسیر کرد. وی با ارائه این تفسیر نشان می‌دهد که رابطه انسان با هستی عمیق‌تر از آن است که نیاز به اثبات هستی احساس شود. هستی پیش‌بایش موجودات و قلی از آن‌ها برای انسان رخ عیان می‌کند و انسان با واسطه آن قادر به اگزیستانس می‌شود.

نوع مقاله:
پژوهشی
(۲۳-۱)

تاریخ دریافت:
۰۳ اسفند ۱۳۹۹
تاریخ بازنگری:
۱۶ مرداد ۱۴۰۳
تاریخ پذیرش:
۲۷ بهمن ۱۴۰۳
تاریخ انتشار:
۱۴۰۳ ۲۶ اسفند

واژه‌های کلیدی: هایدگر، ارسسطو، فوسيس، هستی، اوپسیا

استناد: آزادمنجیری، حسین؛ ملایوسفی، مجید و حیدری، محمدحسن (۱۴۰۳). رویکرد هایدگر به اثبات جهان خارج بر مبنای تفسیر وی از کتاب فوسيس ارسسطو. فلسفه، سال ۲۲، شماره ۲، پاییز و زمستان، پیاپی ۴۳(۱-۲۳).

DOI: <https://doi.org/10.22059/JOP.2025.319142.1006585>

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

۱. مقدمه

فلسفهٔ جدید به پرچمداری دکارت بحث اثبات بدن و جهان خارج را برای نفس آغاز کرد که از این مبدأ دو مسیر تجربهٔ گرایی و عقل‌گرایی شکل گرفتند. در نهایت این کانت بود که به عنوان وارث هر دو نحله، انسان را از اثبات متأفیزیکی نفس و جهان خارج ناتوان خواهد و آن را مایهٔ شرمساری فلسفه دانست. هایدگر اما هرگز تسلیم این امر نشد. وی علیه این تفکر طغیان کرد و برای آنکه بتواند دربارهٔ جهان و نفس به نحو ایجابی سخن بگوید، تلاش کرد تا با بازگشت به یونان و احیای ریشه‌های یونانی اصطلاحات فلسفی، ریشهٔ مشکلات را در انحرافات معنایی ریشه‌های کلمات جستجو کند. وی کوشید تا از طریق تفسیر فوسيس ارسسطو، رابطهٔ سوژه – ابژه در چارچوب فلسفهٔ سوژه‌کنیتهٔ مدرن از دکارت تا هوسرل را پشت سر گذاشته و بر معضلات فلسفهٔ سوژه‌کنیتهٔ مدرن فائق آید.

تحلیل تلاش هایدگر برای از بین بردن شکاف بین انسان با جهان خارج بر اساس تفسیر هایدگر از کتاب فیزیک ارسسطو بر عهدهٔ این تحقیق است.

۱. پیشینهٔ تحقیق

شکاف بین نفس و بدن شاید نخستین بار توسط افلاطون به صورت متمایز در فلسفهٔ بنیان نهاده شد. دیدگاه دوگانه‌انگاری افراطی وی در حقیقت «مطابق است با دوگانه‌انگاری مابعدالطبیعی او» (کاپلستون، ۱۳۷۵: ۲۳۹). وی در رسالهٔ تیمائوس مسئلهٔ دمیورژ یا صانع را و در رسالهٔ منون بحث تذکر را برای ارتباط میان نفس و جهان طرح می‌کند اما نمی‌تواند آن را به شکل مناسبی تبیین کند؛ افلاطون نهایتاً در نامهٔ هفتم خود مسئلهٔ اشراق را دربارهٔ جهان هستی مطرح کرد (افلاطون، ۱۳۸۰: ۱۸۶۴).

ارسطو پس از استاد خود، با طرح ایدهٔ عقل فعال (Aristotle, 2014: 6) در جملاتی کوتاه، بر ابهام آن افزوده است. تأثیرات افلاطون و همچنین بسط نظرات ارسطو، در تاریخ فلسفهٔ چه در تفکر فلسفی جهان اسلام و چه در دورهٔ قرون وسطی به تمایز و شکاف صریح نفس و بدن انجامید. این سینا با نظریهٔ «انسان متعلق در فضا» (این سینا، ۱۴۰۴: ۱۲ و ۲۲۵) خودآگاهی را بدون ارتباط با بدن اثبات کرد. دکارت با استدلالی مشابه، این تمایز را برجستهٔ می‌کند و هر کدام را یک جوهر می‌پنداشد (کاپلستون، ۱۳۷۵: ۱۵۴). در نهایت کانت که به شدت از علم‌گرایی و پیشرفت‌های علمی متأثر شده بود، به عنوان وارث دو نحلهٔ عقلی و تجربی، با فرض نومن و فنومن، شناخت انسان از بدن و جهان خارج را ناممکن دانست.

پوزیتیویست‌های منطقی و حلقه وین با تکیه بر نظرات کانت مواضع تندی اتخاذ کردند و وجود هرگونه امر غیر مرتبط با تجربه را منکر شدند و فیلسوفان تحلیلی هماره در پی یافتن ارتباط بین این دو امر ناهمگون کوشیده‌اند.

از دیگر سو هوسرل و هوسرلیان با بازگشت به دکارت، در پی ایجاد فلسفه علمی متقن بودند. هوسرل بیان می کرد که فلسفه به عنوان یک علم هنوز شروع نشده است و بنابراین برای «تأسیس یک فلسفه علمی باید تمام این فلسفه ها را به کنار گذاشت... اگر فلسفه باید علم باشد، صرفاً باید مبتنی بر بداهتی متیقن و ضروری باشد» (ورنو، ۱۳۸۷: ۲۶-۲۹).

به نظر می رسد که هایدگر در این بین راه دیگری را انتخاب کرد. وی ریشه انحرافات را در نگاه دکارتی به جهان می دانست و بیان می کرد که در نگاه سوژه-ایژه بسیاری از لایه های مختلف زندگی و نگاه انسان نادیده انجاشته می شود و علم و روش علمی از این فروکاستگی رنج می برد. از این رو وی تلاش مکرری انجام داد تا تجربه اولیه یونانی از هستی به مثابه φύσις را بازیابی کند. همانطور که کاپوبیانکو می نویسد: «اهمیت واژه یونانی φύσις [Capobianco] برای هایدگر را نمی توان اغراق آمیز دانست. این امر در قلب تلاش مادام العمر او برای اندیشیدن به معنای اصلی، وحدت بخش و اساسی هستی باقی ماند (Capobianco, 2014: 42-43).

۲. جهان از دیدگاه هایدگر

هایدگر ادعا می کند فلسفه در تاریخ، مسیر را اشتباه پیموده است و به جایی رسیده که باید جهان خارج را اثبات کند. وی خود همواره کوشش کرده تا نشان دهد که نیازی به اثبات جهان نیست. با بررسی آثار اولیه هایدگر پیش از کتاب هستی و زمان مشخص می شود که تقابل با مسئله اثبات جهان خارج یکی از مهم ترین مسائلی بوده که ذهن هایدگر جوان را به خود اختصاص داده است. هایدگر در کتاب «دریاره هستی و مفهوم فوسيس در کتاب طبیعت ارسسطو» طرحی برای تجدید نظر اساسی در فهم ما از جهان فیزیکی و اجتماعی طرح کرد. این درس گفتارها نشان می دهد که دغدغه جهان خارج خیلی زود در تفکر او شروع شده است.

۲.۱. Natura اشتباه از φύσις ترجمه

هایدگر در کتاب «دریاره هستی و مفهوم فوسيس در کتاب فیزیک ارسسطو» اینگونه آغاز می کند که رومی ها φύσις راه با واژه *natura* ترجمه کرده اند. طبیعت یا *nasci* از natura می آید و بیشتر با ریشه یونانی^۱ γένη به معنای «به دنیا آمدن، به وجود آمدن» قربات معنایی دارد و نه با فوسيس. وی ادامه می دهد که Natura به معنای «چیزی است که اجازه می دهد چیزی از آن سرچشم بگیرد» (Heidegger, 1999: 221).

به نظر هایدگر از زمانی که «Natura» در ترجمه ها جایگزین فوسيس شد، به عنوان واژه ای اساسی روابط بنیادین انسان تاریخی غربی را هم با خودش و هم با سایر موجودات، تغییر داد.

1. gen-

فهرستی از دوگانگی‌های رایج مانند طبیعت و ابر طبیعت، طبیعت و هنر، طبیعت و تاریخ، طبیعت و روح، دلیلی بر این واقعیت است. هایدگر بیان می‌کند که «Natura» علاوه بر ایجاد دوگانگی‌ها، باعث شده که ما همواره از «طبیعت» روح، «طبیعت» تاریخ و «طبیعت» انسان سخن برانیم؛ منظور ما از مثال آخر فقط بدن انسان یا حتی گونه «انسان» نیست، بلکه تمام «هستی» انسان است. بنابراین، عموماً وقتی از «طبیعت اشیاء» صحبت می‌کنیم، منظور ما این است که اشیا صرف نظر از اینکه «واقعاً» هستند یا نه، در «امکان» و چگونگی خود، چه هستند.

به عبارت ساده‌تر با بیان طبیعت انسان به دنبال طبع او هستیم و وجود آن را در نظر نمی‌گیریم.

هایدگر ابتدا برای واژه «Natura» سه معنا بیان می‌کند. طبیعت در معنای نخست به عنوان مثال در عالم اخلاق^۱، «حالت طبیعی» انسان به معنای آن چیزی است که در ابتدای خلت انسان به او عطا شده و سرنوشت این حالت طبیعی به آزادی و اختیار انسان مربوط می‌شود. این «طبیعت» که به حال خود رها شده است، از طریق هوس‌ها، نابودی کامل انسان را به بار می‌آورد. به همین دلیل انسان باید مختاراً «طبیعت» را نادیده بگیرد. پس در معنای نخست، «طبیعت» همان چیزی است که نباید باشد.

به نظر هایدگر در تفسیری متضاد با تفسیر قبلی، دقیقاً از بند رها کردن امیال و برآوردن شهوات برای انسان «طبیعی» است. به عقیده نیچه، homo naturae آن انسانی است که «بدن» را کلید خود برای تفسیر جهان قرار می‌دهد و بدین ترتیب رابطه‌ای جدید و هماهنگ با عالم محسوس، شهوات و امیال و آنچه مشروط به آن‌هاست، برقرار می‌کند؛ انسان به موجب این رابطه جدید، جهان را تحت قدرت خود درمی‌آورد و با این قدرت خود را به عنوان ارباب جهان به معنای سلطهٔ نظاممند بر جهان تبدیل می‌کند.

هایدگر برای تبیین معنای سوم از شعری از هولدرین مدد می‌جوید:

و شهود من باعث تقدس کلام من خواهد بود.

برای خود طبیعت که پیتر از زمان است.

و فراتر از خدایان فلق و شفق،

... هستی‌بخش، آفریننده همه چیز (Ibid: 221)

۱. هایدگر برای بیان معنای نخست طبیعت، با توجه به جامعه‌ای که در آن می‌زیست، از کلام مسیحی مثال می‌آورد و منظور وی گناه نخستین است. به این معنا که در این دین، طبیعت انسان با گناه نخستین شکل گرفته است و آدمی در ابتدای وجودش انسانی مقصوم نیست و گناهکار است، در حالی که نباید گناهکار باشد؛ یعنی باید طبع خود را قبول نکند و آن را تعییر دهد و رو به سوی پاکی نهد و این به معنای نفی طبیعت در معنای نخست است. به نظر می‌رسد معنای اولی که هایدگر از طبیعت مراد می‌کند، با تعبیر عارفان و استادان اخلاق درباره نفس انسان نزدیک‌تر باشد. لذا در متن این معنا به اخلاق ارجاع داده شد.

وی با نقل قول این بخش از شعر هولدرلین بیان می‌کند که در اینجا «طبیعت» نام چیزی می‌شود که بالاتر از خدایان و «قدیمی‌تر از اعصار» است که موجودات همیشه در آن هستند. بنابراین در معنای سوم «طبیعت» به واژه «هستی^۱» تبدیل می‌شود: «هستی بر همه «موجودات» مقدم است، زیرا آن‌ها آنچه را که هستند مدیون وجود هستند. و خدایان نیز همینطور: به میزانی که هستند، و هر قدر که هستند، همگی تحت «هستی» قرار دارند» (Ibid: 221-22).

در اینجا طبیعت نه به صورت مادی‌گرایانه تعبیر می‌شود که طبیعت به ماده و نیرو تقلیل پیدا کند و نه به معنای مبهم و نامتعین عرفانی که در کنار واژگان دیگری مانند کائنات و غیر آن مورد استفاده قرار می‌گیرد. بلکه همواره به صورت یک کل در نظر گرفته می‌شود که شامل هر چیزی می‌شود. در نظر هایدگر این واژه حتی زمانی که در ظاهر به عنوان دوگانگی با چیزی دیگر همراه می‌شود، نیز حالت کل بودن خود را حفظ می‌کند؛ زیرا در این حالت هم نسبت به وجه دیگر اولویت دارد؛ و وجه دیگر در تقابل با (و بنابراین با) طبیعت مطرح می‌شود.

هایدگر ترجمه فوسيس به «Nature» (طبیعت) و «Physical» (امر فیزیکی) در لاتین را به هیچ وجه جایز نمی‌داند. زیرا *natura* با γένος یونانی مترادف است.^۲ اما در این صورت فوسيس به چه معناست؟ هایدگر پرداختن به مفهوم فوسيس را تنها به عنوان تحقیقی چهت کشف تفسیرهای گذشته و حال درباره «طبیعت» دنبال نمی‌کند، بلکه در این تحقیق به دنبال کشف حقیقت موجودات در تفکر انسان غربی است که امروزه مشکوک می‌نماید و سرشت حقیقت در غرب مورد مناقشه قرار گرفته است و همه این‌ها به نظر هایدگر در تفسیر انسان غربی از کلمه فوسيس نهفته است.

وی برای بررسی معنای فوسيس به سراغ کتاب فیزیک ارسطو می‌رود که به ادعای او اولین توضیحات درباره فوسيس در آن ارائه شده، کتابی که به زعم هایدگر، هرگز توسط متفکران جدی تلقی نشده است (Ibid: 224).

در کتاب دوم، فصل اول، از هشت کتاب فیزیک (Physics B, 1, 192 b 8 -- 193 b 21) ارسطو تفسیری از γένος ارائه می‌دهد که همه تفاسیر بعدی از هستی طبیعت را حمایت و ما را به سوی آن هدایت می‌کند.

1. Being
2. being

^۳. هایدگر در کتاب درآمدی به متأفیزیک خاطرنشان می‌کند: «ما از واژه‌ی لاتین *natura* [برای ترجمه‌ی یونانی φύσις] استفاده می‌کنیم که معنای دقیق آن «متولد شدن» و «تولد» است. اما با این ترجمه لاتین، معنای اصلی کلمه یونانی فوسيس از قبل کنار گذاشته شده است و بار معنایی معتبر و فلسفی کلمه یونانی از بین می‌رود.» (Heidegger:2000:15)

هایدگر با تفسیر^۱ επαγωγής به «رهنمودن به سوی^۲» از قول ارسسطو بیان می‌کند که خصیصه اصلی چیزهایی که وجودشان از فوسيس است، حرکت است که نشان از هدایت شدن به سوی چیزی دارد؛ و در نظر هایدگر هدایت به سوی موجودات و یا فراتر از آن هدایت به سوی هستی است.

هایدگر اشاره می‌کند که ما معمولاً^۳ επαγωγής را به «استقرا^۴» ترجمه می‌کنیم و این ترجمه، به معنای واقعی کلمه، تقریباً کافی است؛ اما با توجه به موضوع، یعنی به عنوان تفسیر، کاملاً اشتباه است. «Επαγωγη» به معنای گذر از سلسله‌ای حقایق نیست تا از ویژگی‌های مشابه آنها، چیزی مشترک و «کلی^۵» نتیجه‌گیری شود؛ بلکه «به معنای «رهنمودن به سوی» چیزی است تا آن‌جاکه پیش‌پیش بر موجودات جزئی و فراتر از آن نگاه کرده‌ایم، به چشم می‌خورد. در چه؟ در هستی» (Ibid: 226)؛ «Επαγωγη» دیدن و قابل مشاهده کردن چیزی است که از قبل در منظره پاییته است^۶. برای مثال، تنها اگر از قبیل «درختیت^۷» را در نظر داشته باشیم، می‌توانیم تک‌تک درختان را شناسایی کنیم.

«Επαγωγη» همان چیزی است که برای فردی که درگیر تفکر علمی است، وضعیتی مشکوک می‌شود و او نسبت به آن بیشتر بیگانه می‌ماند. یک دانشمند در آن^۸ petitio principii (مصادره به مطلوب) غیرقابل قبول می‌بیند، که بر «تفکر تجربی» یورش می‌برد. این principium^۹ (اصل اولیه) است که فلسفه با طرح آن در حال فراهم کردن یک زمینه حمایتی از علم است؛ به عبارت بهتر، «Επαγωγη» یورشی است که قلمرویی را می‌گشاید که علم می‌تواند در داخل مرزهای آن تعریف و مستقر شود (Ibid).

اگر ما مستقیماً آن موجوداتی را که از φύσις^{۱۰} هستند، تجربه کنیم و به آن‌ها التفات داشته باشیم، در این صورت هم موجودی را که حرکت می‌کند در نظر می‌گیریم و هم حالت «موجود-متحرک^{۱۱}» بودن آن را.

۱. این واژه معمولاً به استقرا ترجمه می‌شود که منظور یک نوع استدلال است. اما هایدگر با تفسیری خاص از این واژه، بیان می‌کند که این واژه دارای دو معنی است. در معنای نخست این واژه به معنای تأسیس یک مفهوم است و در مرتبه دوم به معنایی است که ما هماره از استقرا می‌فهمیم و آن تشییت یک مفهوم است.

- 2. leading towards
- 3. induction
- 4. general
- 5. stand
- 6. treeness
- 7. petitio principii
- 8. peitere principium
- 9. being-moved

۳. فلسفه به عنوان αἰτία

هایدگر بر آن است که برای پرسش در مورد φύσις^۱، باید در مورد «موجود - متحرک» بودن این موجودات تحقیق کرد و کوشید تا رابطه φύσις در رابطه با آن موجودات را مشاهده کرد. اما پیش از آن می خواهد در کل موجودات آن قلمروی را مشخص کند که می توان گفت شامل موجوداتی می شود که توسط فوسيس معين شده‌اند؛ به اين منظور، وي با تفسير رابطه علیت آغاز می کند.

هایدگر بيان می کند که برخی موجودات، به وسیله «علل» دیگری «هستند»، اما گروه اول، آن هايي که علت ناميده شده‌اند، به وسیله φύσις هستند. بنابراین از ابتدا φύσις به عنوان علت (αἰτία، αἰτίον) به معنai «شيء منشأ» و اصلی در نظر گرفته می شود و خود به خود ما را به تفکر در مورد «علیت» وا می دارد، شیوه و حالتی که در آن يك شىء، شىء دیگر را «به عمل می آورد»^۲. (Ibid: 226-27)

در نظر هایدگر αἰτίον، در اينجا به معنai شىئي است عهده‌دار اين واقعیت که يك موجود همان گونه هست که هست (Ibid:227). از آنجايي که ارسسطو از علل متعددی سخن می گويد: εἰδός αὐλη τελος τεχνη، نحوه درک ما از علیت تعیین می کند که چگونه اين مفاهيم کليدي دیگر را در واژگان فلسفی ارسسطو تفسير کنيم. چگونه εἰδός εἰδός τελος با هم تشکيل دهنده و مسئول وجود موجودات طبیعی هستند؟ کلمه آلماني علت مفيدتر از کلمه ماست. αἰτίον Vershulden به عنوان Ur-sache، منبع و منشأ شىء ترجمه شده است. هایدگر همچنین از واژه آلماني کيهانی از آن صحبت کرد، وقتی گفت که آپايرون، چيزی که محدود نیست، همان چيزی است که از آن بودن طلوع و قیام می کند و باز می گردد، «بر حسب زمان ظلم و تجاوز آنها را جبران و بین آنها تناسب برقرار می کند» (Anaximander, 1983: 107-106).

البته اين نقش، خصلت تعليل، به معنai واقعیت بخشی موثر «علی» ندارد. به عنوان مثال فضایي برای شبيهيت مادي وجود دارد، اما فضا خود علت و موثر در وجود ماده نیست. علت را باید در اينجا به عنوان خواستگاهی درک کرد که شبيهيت يك شىء را می سازد. علیت در اينجا فقط يك روش اشتراقی برای وجود علت است (Ibid).

1. aition, aitia

2. act on

هایدگر در ادامه برای توضیح دقیق‌تر علت بیان می‌کند که یونانیان موجودات را «پایا^۱» خطاب می‌کردند. «پایا» معنایی دوگانه دارد؛ از یک سو، آن چیزی که به خودی خود می‌پاید، آن چیزی که پیش‌می‌پاید، «بیرون از» می‌پاید؛ از سوی دیگر، پایا به معنای استوار و ماندگار است یعنی آنچه در طول زمان باقی می‌ماند. وی بیان می‌کند که بر اساس تفکر یونانیان، هرگز نمی‌توان «پایا» را به عنوان مترادف «ابزه» در نظر گرفت؛ چرا که ابزه به «ایستاده در برابر» ترجمه می‌شود. اما یک موجود را تنها زمانی می‌توان به عنوان ابزه در نظر گرفت که انسان به سوژه تبدیل شده باشد. سوژه حالتی است که انسان در آن رابطه اصلی خود با موجودات را بر اساس «عینیت بخشی^۲» به آنچه با آن روپرتو می‌شود و درک موجودات برای تسلط بر آن‌ها، تجربه می‌کند. اما در نظر یونانیان انسان هرگز سوژه نیست؛ و بنابراین موجودات غیر انسان نمی‌توانند خصلت ابزه و «ایستاده در برابر» داشته باشند. بر این اساس φύσις چیزی است که عهده‌دار این واقعیت است که «پایا» بذاته جایگاهی منحصر به فرد دارد (Ibid).

۴. Φύσις به عنوان αρχή کινησیه و

هایدگر همچنین به معنای واژه ἀρχή^۳ می‌پردازد و بیان می‌کند که این واژه نیز دارای دو معنی است. از یکسو αρχή به معنای آن چیزی است که یک شیء منشأ^۴ و آغازش^۵ را از آن گرفته است. از دیگر سو، این منشأ و آغاز بر چیزی که از آن پدید می‌آید، چیرگی می‌باید، و در نتیجه بر آن مسلط می‌شود. بنابراین αρχή همزمان به معنای آغاز و تسلط است. به طور کلی می‌توان گفت به معنای «منشأ و نظام^۶» است. هایدگر در نهایت بیان می‌کند که «برای بیان وحدتی که بین این دو معنا در نوسان است می‌توانیم αρχή را سرمنشأ نظام^۷ و نظام منشأ^۸ ترجمه کنیم» (ibid: 227-28).

در نظر هایدگر ترکیب این معنی اساسی است و معنای αιτιον را دقیق‌تر بیان می‌کند.

هایدگر اظهار می‌کند که φύσις αρχή است؛ به این معنی که منشأ و ترتیب «موجود - متحرک» و ساکن است، بهویژه در وجود متحرکی که αρχή را در خود دارد. وی تأکید می‌کند که «در خود^۹» به معنای «فی ذاته^{۱۰}» نیست، و با بیان این تمایز می‌خواهد نشان دهد که این

1. constant

2. objectification

3. archi

4. origin

5. beginning

6. ordering

7. originating ordering

8. ordering origin

9. In itself

10. in its self

«در خود» به شکل آگاهانه نیست. موجود حتی خودش را به عنوان «خود» در اختیار ندارد. گیاهان و جانوران حتی در حال ایستادن و در حال سکون نیز در حالت تکان خوردن قرار دارند. سکون نوعی حرکت است؛ فقط آنچه می‌تواند حرکت کند می‌تواند ساکن باشد. «این واقعیت که این موجودات در هر زمان معین ممکن است در حال سکون باشند، این واقعیت را تغییر نمی‌دهد که حرکت باید شیوه وجود آنها باشد... سکون به معنای نفی جنبش نیست، بلکه بیان تحقق یافته این نحوه از هستی است (Brogan, 2005: 26).» بیهوده است که از عدد ۳ به عنوان موجود ساکن صحبت کنیم. هایدگر تصویر می‌کند از آنجا که گیاهان و جانوران بدون توجه به اینکه ساکن یا متاخرکند، در حال حرکت هستند، بنابراین نه تنها در حال حرکت هستند، بلکه وجودشان به عنوان موجود متحرک است. یعنی آن‌ها در درجه نخست موجودی برای خود و در میان سایر موجودات نیستند که گاهی نیز حالت حرکت به خود بگیرند. بلکه آنها فقط تا آنجا موجودند که جایگاه و پای وجودشان در حرکت باشد. با این حال، متحرک بودن آن‌ها به گونه‌ای است که «*άρχη*»، منشأ و نظم حرکت آن‌ها، از درون خود آن موجودات حاکم است.

هایدگر بیان می‌کند که ارسسطو در اینجا *φύσις* را به عنوان^۱ (*άρχη* κινησεως) (منشأ و آغاز حرکت و جنبش) تعریف می‌کند. از نظر هایدگر، ارسسطو در بیان معانی جنبش، دقیق نیست. و یک نوع حرکت بیان نشده است. در واقع آن نوع حرکتی که ذکر نشده دقیقاً همان حرکتی است که برای تعیین هستی *κίνησις* تعیین کننده است. اما با این حال، شمارش انواع حرکت نشان می‌دهد که ارسسطو^۲ (متاخرک بودن) را به معنایی بسیار گسترده می‌فهمد (Heidegger, 1999: 228).

امروزه، با غلبه علم‌گرایی و تفوق تفکر مکانیکی علوم طبیعی مدرن، ما تمایل داریم که شکل اساسی حرکت را به معنای انتقال از یک موقعیت در فضا به موقعیت دیگر در نظر بگیریم و هر حرکتی را بر این اساس تبیین کنیم. هایدگر بیان می‌کند که در نظر ارسسطو *κατα* *τοπον*^۳ (حرکت بر اساس مکان) فقط یک نوع از جنبش در میان دیگر انواع آن است که هیچ تمایز و اهمیت بیشتری از سایر انواع حرکت ندارد (Ibid: 228-29).

علاوه بر این، باید توجه داشته باشیم که به تعبیری، منظور ارسسطو از «تغییر مکان» چیزی متفاوت از تصور مدرن از تغییر مکان مقداری توده در فضا است. مکان، *τοπος*^۴، با توجه به نوع جسم، مشخص است. آنچه آتشین است متعلق به بالاست، آنچه خاکی است به پایین تعلق دارد. خود مکان‌ها – بالا / پایین (یا آسمان / زمین) – خاص هستند؛ از طریق آن‌ها فاصله‌ها و روابط

1. kiniseos

2. kinisis

3. kinisis kata topon

4. topos

مشخص می شود، یعنی چیزی که ما آن را «فضا^۱» می نامیم، «يونانیان در برابر آن نه کلمه‌ای داشتند و نه مفهومی». برای ما امروز فضا از طریق مکان تعیین نمی شود، بلکه همه مکان‌ها، توسط فضای نامتناهی تعیین می شوند که همه جا همگن است و هیچ جا متمایز نیست. اما در نظر ارسسطو مثلا ممکن است یک گیاه که ساکن است از نظر رنگ در حال حرکت از سبز به زرد باشد. یا یک روباه که در حال دویدن است، همان زمان از نظر رنگ بدن ساکن است. هایدگر بیان می کند که اگر همه این «ظواهر» را که با هم اشتراک دارند به عنوان انواع حرکت در کنار هم در نظر بگیریم، به ویژگی اصلی آن‌ها که ارسسطو آن را در کلمه و مفهوم «^۲μεταβολή» (تغییر کردن) تثبیت می کند، نزدیک می شویم. معنای اصلی آنچه یونانیان در اندیشیدن به منظور می کردند این است که در یک تغییر، چیزی پنهان و غایب، ظاهر می شود (Ibid: 229).

از نظر هایدگر ما برای همراهی با ارسسطو باید دو کار انجام دهیم. اول اینکه خود را از این دیدگاه رها کنیم که تغییر مکان اولین و مهم‌ترین حرکت است؛ و دوم، یاد بگیریم که چگونه برای یونانیان حرکت به عنوان یک حالت از هستی دارای ساختار ظهور در حضور^۳ است.

بنابراین «φύσις»، همان ^۴κινησεως، یعنی منشأ و نظم تغییر است، به گونه‌ای که هر چیزی که تغییر می کند این نظم را در خود دارد.

۱.۴. تمایز φύσις با مصنوعات

در همان ابتدای بحث ارسسطو، موجودات ناشی از φύσις با موجودات دیگر در تقابل قرار گرفتند. دسته اول علت نام گرفتند؛ اما دسته دوم به صراحة نامی نیافتند و توصیف نشدند. در تقابل با موجوداتی مانند گیاه، حیوان، زمین و هوا که به نوعی موجودات دارای رشد و نمود هستند، موجودات دسته دوم همان مصنوعات انسانی همچون تخت، صندلی، میز، لباس و مانند آن است. اما آیا این‌ها نیز متحرک هستند. هایدگر بیان می کند که از نظر ارسسطو اینها نیز متحرک هستند؛ اما حرکت آن‌ها بیشتر به گونه‌ای فهم می شود که در حال سکون هستند. به نظر هایدگر، برای ارسسطو، مسئله در اینجا نشان دادن این است که مصنوعات همان چیزی هستند که هستند. ارسسطو بیش از هر چیز می خواهد نشان دهد که ^۵ἀρχή موجود متحرک با ^۶ἀρχή موجوداتی که به شکل دیگر حرکت می کنند، یعنی مصنوعات، متفاوت است و این دسته اخیر به گونه‌ای دیگر با ^۷ἀρχή خود مرتبط هستند.

1. space

2. metavoli

3. emerging into presence

هایدگر در ادامه تفسیر ارسسطو بیان می‌کند که $\alpha\rhoχή$ مصنوعات^۱ است. این کلمه (تخنه) نه «تکنیک» به معنای روش‌ها و فعالیت‌های تولید است و نه به معنای «هنر» به معنای گستردگی توانایی تولید چیزی، بلکه $\tau\epsilonχνη$ نوعی معرفت است. این معرفت به معنای دانش – چگونگی^۲، یعنی آشنایی با آن چیزی است که هر عمل ساخت و تولید را پایه‌گذاری می‌کند. این آشنایی نیز به معنای آن است که بدانیم تولید مثلاً یک میز باید به کجا برسد، کجا باید به «غایت» خود برسد و تکمیل شود. در یونانی، این «غایت» $\tau\epsilonλος$ نامیده می‌شود که در آن فعالیت تولید «توقف می‌شود» و میز به صورت تکمیل یافته و تمام شده در نظر گرفته می‌شود. بنابراین این مصنوع دقیقاً به عنوان میز تمام شده است، به عنوان آنچه میز است و میز به نظر می‌رسد. اما $\epsilonιδος$ (نوع) باید از قبل در نظر باشد، و این «ظاهر قبلاً در نظر گرفته شده»، $\epsilonιδος προαιρετον$ ^۳ همان $\tau\epsilonλος$ و پایانی است که دانش مورد نظر درباره آن است. فقط به همین دلیل، $\tau\epsilonχνη$ نیز به عنوان نوعی رویه و شیوه عمل که ما آن را «تکنیک» می‌نامیم، تعریف می‌شود. هایدگر باز هم تأکید می‌کند که «وجود $\tau\epsilonχνη$ حرکت به معنای فعالیتی مبنی بر دستکاری اشیا نیست؛ بلکه بیشتر دانش برخورد با چیزهای است». بنابراین $\tau\epsilonλος$ «هدف» و «مقصود»^۴ نیست، بلکه «غایت»^۵ و پایان به معنای کمال محدودی است که وجود چیزی را تعیین می‌کند. با این حال، $\tau\epsilonλος$ ، ظاهر قبلاً در نظر گرفته شده از میز در مثال قبلی، چیزی است که توسط فرد دارای دانش – چگونگی، شناخته شده است و در او وجود دارد. منشأ ایده آن میز و دستور ساخت آن تنها از این طریق اöst. بنابراین $\epsilonιδος προαιρεσις$ ^۶، به خودی خود، $\alpha\rhoχή$ مصنوع نیست. در عوض، $\alpha\rhoχή$ یعنی،^۷ $\tau\epsilonλος$ پایان دلیل این نام را یعنی $\tau\epsilonχνη$ ، همان $\alpha\rhoχή$ مصنوع است.

بنابراین، در مورد مصنوعات، آغاز حرکت آن‌ها و در نتیجه مابقی که مشخصه کامل شدن و ساخته شدن آن‌هاست، در خود مصنوعات نیست، بلکه در دیگری، در $\alpha\rhoχίτεκτων$ ^۸، سازنده، یعنی کسی است که $\tau\epsilonχνη$ را به عنوان $\alpha\rhoχή$ کنترل می‌کند. به نظر می‌رسد که این توضیح تضاد مصنوعات با $οντα$ را کامل می‌کند، زیرا $οντα$ $\phiύσις$ را کامل می‌کند، زیرا $\phiύσις$ دقيقاً به این دلیل این نام را

1. techni
2. know-how
3. telos
4. eidos
5. proaireton
6. goal
7. purpose
8. end
9. proairesis
10. architekton

به خود می‌گیرند که آنچه یعنی آغاز و منشأ تحرک وجودشان را نه در موجودی دیگر، بلکه در خودشان دارند.

هایدگر بیان می‌کند که بر اساس این تقابل بین مصنوعات و چیزهای در حال رشد و نمو، ارسسطو می‌تواند آنچه را که تاکنون گفته شده است، خلاصه و بدین ترتیب اولین طرح وجود φύσις را ایجاد کند. وی با نقل قول از ارسسطو ادامه می‌دهد که منشأ و نظام بودن موجود - متحرک به‌گونه‌ای به یک موجود در حال حرکت تعلق دارد، که این موجود، در خودش و از خودش و به سوی خودش، به موجود - متحرک بودن خود فرمان می‌دهد. از این رو، φύση مانند نقطه شروع یک منبع نیرو نیست، که در همان لحظه آغاز موجود را هُل بدهد و سپس به حال خود رها کند. بلکه در عوض، آنچه توسط φύσις تعیین می‌شود، نه تنها با خود وجود - متحرک باقی می‌ماند، بلکه دقیقاً به درون خود باز می‌گردد، حتی زمانی که مطابق با موجود - محرک آشکار می‌شود و گسترش می‌یابد.(Ibid:233).

وضعیت هستی را که در اینجا منظور هایدگر است را می‌توان با مثال رشد گیاهان روشن کرد. در حالی که گیاه جوانه می‌زند، از خاک خارج می‌شود و خود را به فضای باز شکوفا می‌کند، به طور همزمان به ریشه‌های خود باز می‌گردد، به طوری که تمام موارد بالا را به ریشه‌های ثابت می‌بندد و بنابراین وضع خود را می‌گیرد: «عمل ظهر خود - آشکارگی^۱ ذاتاً یک باز-گشت - بدرورن-خود^۲ است. این حالت از هستی، φύσις است»(Ibid:233-34).

اما φύσις را نه باید همچون موتور داخلی در نظر گرفت که چیزی را به حرکت در می‌آورد، و نه همچون سازمان‌دهنده حاضر در خارج که آن چیز را هدایت می‌کند.

هایدگر به نقل از ارسسطو بیان می‌کند مصنوعات «منبع تولید خود را در خود ندارد. اما در حالی که در مواردی (مثل خانه‌ها و سایر مصنوعات دستی) آن اصل در عامل خارجی است (ارسطو، ۱۳۶۳: ۸۰).» «با این حال، برخی دیگر واقعاً آرخه را در خود دارند، اما نه به این دلیل که خودشان هستند. همه چیزهایی که می‌توانند به طور عارضی برای خودشان «علت» باشند به این گروه اخیر تعلق دارند: 236». (Heidegger, 1999: 236)

خانه منشأ و نظام خانه بودن خود را دارد؛ این منشأ و نظام یک ساخت و ساز است که در قصد قبلی^۳ بنا برای ساخت قرار دارد و بر اساس طرح معمار، به این قصد صورت بتی داده می‌شود. این طرح - در اصطلاح یونانی، ظاهر خانه همان‌طور که از قبل در نظر گرفته شده یا در

1. self-unfolding emergence
2. going-back-into-itself
3. prior intention

یک کلمه،^۱ هر مرحله از ساخت واقعی را نظم می‌دهد و بر انتخاب و استفاده از مصالح حاکم است. حتی زمانی که خانه «ایستاده»، بر پایه‌ای که برای آن گذاشته شده است، می‌ایستد، هرگز نمی‌تواند خارج از خود بنیاد بایستد، بلکه همیشه به عنوان یک ساخت و ساز صرف باقی می‌ماند. خانه تا زمانی که در آنجا می‌ایستد – به تعبیر یونانی، تا زمانی که در فضای باز و نامستور می‌ایستد – به دلیل نحوه ایستادن خود هرگز نمی‌تواند خود را به *αρχή*^۲ خود بازگرداند و هرگز امکان اینکه در زمین ریشه بزند، وجود ندارد؛ بلکه همیشه و فقط بر روی آن قرار می‌گیرد، بر روی آن ساخته شده است. اما اگر مثلاً شخصی به چشم خود ضربه بزند و با حرکت ناشیانه دست خود به آن آسیب برساند، چه؟ مطمئناً هم آسیب و هم حرکت دست به طور *ταυτως*^۳ (همزمان) در همان موجود هستند. با این حال، آنها به هم تعلق ندارند، بلکه صرفاً با هم اتفاق افتاده‌اند، *συμβεβηκος* یعنی تصادفاً با هم رخ داده‌اند. هایدگر نتیجه می‌گیرد: «بنابراین، در تعیین وجود *ontas*، صرفاً گفتن این که آنها *αρχή* خود را، یعنی همان فی نفسه وجود – متحرک بودن را، دارند، کافی نیست. بلکه لازم است این تعیین خاص را اضافه کنیم: فی نفسه، مخصوصاً تا آنجا که خودشان هستند و در و با خودشان هستند. (Ibid)

۵. *Φύσις* به معنای هستی

هایدگر در ادامه تفسیر خود بیان می‌کند تاکنون همچنان کلمه اصلی *φύσις* ترجمه نشده‌است. وی این نکته را تکرار می‌کند که کلماتی مانند *natura* یا طبیعت نمی‌توانند جایگزین مناسبی برای آن باشند. زیرا این اسمای بیش از حد مبهوم و سنگین هستند، و به طور کلی به این دلیل که این عنوان‌ها اعتبار خود را تنها به واسطه تفسیر درستی از *φύσις* دریافت می‌کنند. وی اظهار می‌کند که ما حتی کلمه‌ای نداریم که برای نام‌گذاری و اندیشیدن به هستی *φύσις*، آنگونه که تا کنون توصیف شده است، مناسب باشد. به نظر هایدگر دلیل اصلی تداوم استفاده از واژه ترجمه نشده و شاید غیرقابل ترجمة *φύσις* در این واقعیت نهفته است که هر آنچه که تا این لحظه برای روشن شدن وجود آن گفته شده است، فقط پیش درآمد است. «در واقع، تاکنون ما حتی نمی‌دانیم که وقتی در مورد *φύσις* پرسش می‌کنیم، چه روشی برای تأمل و تحقیق وجود دارد (Ibid: 237).» اما هایدگر نوید می‌دهد که ارسسطو در قطعه بعدی به ما می‌گوید و بر اساس آن افقی را که تفسیر *φύσις* در آن پیشرفت می‌کند، فراهم می‌شود؛ و با تکیه بر آن هم قسمت قبل و هم به ویژه آنچه که بعد از آن می‌آید، به اختصار بسیار مشخص می‌کند. وی برای این امر به

1. Idéa
2. en tafto

تفسیر عبارت ^۱ *καὶ εστίν πάντα τὰ γε οὐσία* می پردازد و بیان می کند که همه موجودات φύσις نوعی از هستی را دارند که بودن نام دارد: «این اصطلاح «هستومندی»^۲ که به سختی در زبان معمولی زیبا به نظر می رسد، تنها ترجمه کافی برای οὐσία است (Ibid: 238).» هایدگر می افزاید که این اصطلاح اطلاعات بسیار کمی در اختیار ما می گذارد؛ در واقع این اصطلاح تقریباً هیچ چیزی به ما نمی گوید، اما این مسئله از نظر هایدگر دقیقاً مزیت آن است. وی از ترجمه های معمول و تفسیرهای آشنا از οὐσία به عنوان «جوهر» و «ماهیت» اجتناب می کند. در واقع φύσις همان οὐσία است یعنی بودن، چیزی که یک موجود را به ما هو موجود تمایز می کند و در یک کلمه: هستی.

هایدگر بیان می کند که واژه οὐσία در اصل یک اصطلاح فلسفی نبود. این ارسسطو بود که οὐσία را اولین بار به عنوان یک اصطلاح ابداع کرد. این ابداع عبارت است از این که ارسسطو یک عنصر تعیین کننده را از محتوای واژه بیرون می کشد و آن را محکم و واضح می کند. و با وجود این، در زمان ارسسطو و حتی بعد از آن، این کلمه هنوز معنای رایج خود را حفظ کرده است که به موجب آن به معنای خانه است و اموال، دارایی ها، توانایی ها. می توانیم بگوییم دارایی های فعلی فرد شامل ثروت، اموال و املاک و مستغلاتی که در حال حاضر فرد دارد. هایدگر معتقد است که باید به این معنا فکر کرد تا بتوان معنای دلالتی οὐσία را به عنوان یک واژه اساسی فلسفی درک کنیم. وی ادامه می دهد که و سپس بلافصله می بینیم که عبارت توضیحی که ارسسطو بعد از کلمه οὐσία در متن بالا اضافه می کند چقدر ساده و واضح است:

υποκειμενον γαρ τι και εν υποροκειμένῳ εστίν η φύσις αεὶ^۳

«زیرا همیشه φύσις یک پیش - حاضر^۴ است و «در» یک پیش - حاضر (Ibid: 238).»

هایدگر بیان می کند که در اینجا می بایست به آنچه که این جمله باید توضیح دهد توجه جدی داشت: یعنی اینکه φύσις تا چه اندازه است و بنابراین خصلت بودن و هستی را دارد. این امر مستلزم آن است که υποκειμενον را به گونه ای درک کنیم که با το ov مطابقت داشته باشد. ما می توانیم το ov را به معنای موجود، یعنی خود این موجود معین در نظر بگیریم. اما همچنین می توان به آن چیزی دلالت کند که «هست»؛ آنچه که دارای «هستی» است. به همین ترتیب، υποκειμενον نیز می تواند به معنای «چیزی که با پیش - حاضر تمایز می شود» باشد، و بنابراین می تواند به معنای خود پیش - حاضر باشد.

1. kai estin panta tauta ouisia

2. beingness

3. hypokeimenon gar ti kai en hyporokeiméno estin i fýsis aei

4. lying-present

هایدگر ادامه می‌دهد مطابق با توضیح آیا از طریق *ουσια* وجود موجودات برای یونانیان به معنای حضور است: پیش‌پیش «آنجا» و «در مقابل...». وی بیان می‌کند که ارسسطو حداقل در دو مقطع به جای *τά ὄντα* واژه^۱ (*συνεστωτά*) (آن چیزهای پایداری که استواری گرفته‌اند) را به کار می‌برد. «بر این اساس، «بودن» به معنای «خود استواری»^۲ است» (Ibid:238).

بنابراین، به زعم هایدگر، یونانی‌ها هستی را گاهی به عنوان «خود استواری» (εἶσαι αστορία) *αποστασία* و گاهی به عنوان «پیشا-حاضر» (*αποκειμενόν*) *subiectum* می‌دانند. اما هر دو وزن یکسانی دارند، زیرا در هر مورد یونانیان یک چیز را در نظر دارند: موجود - حاضر از خود^۳، حاضر - شده^۴. بنا بر اصل تعیین‌کننده‌ای که تفسیر ارسسطو از φύσις را هدایت می‌کند، φύσις یعنی یک شیوه و یک حالت از وجود یعنی از حاضر - شده درک شود باید به عنوان «ουσια» یعنی یک شیوه و یک حالت از وجود یعنی از حضور پایا^۵ است (Sadler, 1996: 239). بنابراین «ουσια» (به ویژه نزد ارسسطو) به معنای «حضور پایا»^۶ است (Ibid: 44).» اما حضور به چه معناست؟ و چه اهمیتی دارد که بفهمیم تمام هستی شناسی ارسسطویی بر مبنای حضور تبیین می‌شود؟ در نظر هایدگر «حضور یک مقوله زمانی است و با «حال» مطابقت دارد و به همراه گذشته و آینده سه بخش از زمان هستند (Ibid:44-45).» این بدان معنی است که هستی شناسی ارسسطوی را می‌توان در کتاب چهارم فیزیک که به بحث از زمان می‌پردازد، به صورت عمیق‌تر دریافت کرد و بحث زمان در فلسفه ارسسطوی جایگاه ویژه‌ای پیدا می‌کند. به روایت هایدگر، ارسسطو به دلیل «درکی» که از بودن به عنوان حضور دارد، «زمان را بر اساس زمان حال، اکنون و شاید حتی به عنوان خود چیزی حاضر، به عنوان یک موجود در میان موجودات دیگر در نظر می‌گیرد (26).» (Sinclair, 2006: 26).

اکنون از طریق $\epsilon\pi\alpha\gamma\omega\gamma\eta\varsigma$ مشخص شده است که $\phi\upsilon\sigma\varsigma$ همان $\kappa\iota\nu\o\mu\epsilon\nu\alpha$ هستند، یعنی: وجود $\phi\upsilon\sigma\varsigma$ در حالت موجود - متحرک هستند. بر این اساس، بحث درک متحرک بودن به عنوان یک شیوه و حالت هستی، یعنی حاضر - شده مطرح است. تنها در این صورت می‌توان $\phi\upsilon\sigma\varsigma$ را در هستی‌اش به عنوان منشأ و نظم موجود - متحرک، یعنی آنچه خودش از خارج از خود و به سوی خود حرکت می‌کند، درک کرد. بنابراین، اساساً واضح است که سؤال در مورد جستجوی خصوصیات وجودی موجود در موجوداتی از این نوع نیست، از $\phi\upsilon\sigma\varsigma$ $\phi\upsilon\tau\alpha$ بلکه بیشتر تحقیقی درباره هستی آن موجودات است که از آن وجود پیشاپیش مشخص می‌شود.

1. synestota

1. yes
2. to be

3. to stand on its own

4. vpostasis

5. being-present of itself

6. becoming-present

7. constant presence

که چگونه به طور کلی موجودات چنین وجودی می‌توانند دارای خواص باشند (Heidegger, 1999: 239)».

اما هایدگر با تفسیر نقل قول بعدی از کتاب فیزیک ارسسطو تا حدود زیادی معنای φύσις را مشخص می‌کند. هایدگر خود درباره این بخش بیان می‌کند که بخش بعدی انتقال به رویکردی جدید در تعیین وجود φύσις را شکل می‌دهد و نشان می‌دهد که توضیح ارسسطو از φύσις تا اینجا چقدر قاطعانه در عین حال به صراحت به تأملی مبتنی بر اصول بنیادی بیان شده و نشان می‌دهد که این تأمل چقدر ضروری است.

«اما تلاش برای اثبات اینکه φύσις هست بیجاست (Ibid)». هایدگر با نقل قول این جمله از ارسسطو این پرسش را مطرح می‌کند که چرا این تلاش بیهوده است؟ آیا نباید چنین رویه‌ای را جدی بگیریم؟ بدون اثبات قبلی که چیزی شبیه φύσις «است»، تمام توضیحات در مورد φύσις بی‌معنی باقی می‌ماند. پس باید چنین اثباتی را امتحان کرد. اما در آن صورت باید فرض کنیم که φύσις نیست، یا حداقل هنوز در هستی وجودش ثابت نشده است. بنابراین در جریان اثبات‌های ممکن، به خود اجازه رجوع به آن را ندهیم. اما اگر این محدودیت را جدی بگیریم، چگونه می‌توانیم چیزی مانند φύσις را پیدا کنیم یا به آن اشاره کیم، چیزهای در حال رشد - مثلاً حیوانات - همان چیزهایی که قرار است وجود φύσις اشاره شود، و دقیقاً به همین دلیل این نوع اثبات غیرممکن است، زیرا قبلاً باید به وجود φύσις اشاره شود، و دقیقاً به همین دلیل این نوع اثبات همیشه زائد است. زیرا این اثبات پیشاپیش و در اولین گام، تأیید می‌کند که این کار غیر ضروری است. در واقع کل این کار بیجاست. وجود φύσις و φύσις به عنوان هستی غیرقابل اثبات باقی می‌ماند زیرا φύσις نیازی به اثبات ندارد، زیرا هرچا موجودی از φύσις در فضای باز ایستاده باشد، φύσις قبلاً خود را نشان داده و در معرض دید قرار گرفته است.

هایدگر بیان می‌کند که در مورد کسانی که چنین دلیلی را مطالبه و تلاش می‌کنند، در بهترین حالت می‌توان توجه آنها را به این واقعیت جلب کرد که آنها به آنچه را که پیشاپیش می‌بینند، توجه ندارند، و چشمی برای دیدن آنچه پیشاپیش در منظر ایستاده است ندارند. این چشم را، که برای دیدن آنچه فرد می‌بیند، نیست بلکه برای دیدن آن چیزی است که فرد وقتی یک چیز را می‌بیند، آن منظری که در رویارویی او ایستاده است نیز می‌بیند، متعلق به همه نیست. این چشم توانایی آن را دارد که آنچه را که به خودی خود ظاهر می‌شود و مطابق وجود خود در فضای باز می‌آید، از آنچه به خودی خود ظاهر نمی‌شود متمایز کند.

۱. هایدگر در دیگر آثار خود از جمله در کتاب مقدمه‌ای بر متأفیزیک نیز این مسئله را به روشنی بیان می‌کند که فوسيس نزد یونانیان به معنای «هستی به ما هو هستی» است (Heidegger, 2000: 14-15).

آنچه از پیش ظاهر می‌شود را در حوزه‌های مختلف می‌توان نشان داد. به عنوان مثال آنچه هنر در همه آثار هنری انجام می‌دهد، همانطور که زندگی در همه موجودات زنده انجام می‌دهد، همانطور که تاریخ در تمام رخدادهای تاریخی انجام می‌دهد و در نهایت همانطور که φύσις در φύσις انجام می‌دهد. هایدگر ادامه می‌دهد آنچه پیشاپیش در منظر دید می‌ایستد، به شدت سخت دیده می‌شود، به ندرت درک می‌شود، تقریباً همیشه به صورت یک ضمیمه صرف جعل می‌شود و به این دلایل به سادگی نادیده گرفته می‌شود. هایدگر بیان می‌کند که لازم نیست همه به صراحت آنچه را که پیشاپیش در تجربه‌های ما مشاهده می‌شود، در نظر داشته باشند، بلکه فقط کسانی که ادعا می‌کنند درباره طبیعت، تاریخ، هنر، انسان‌ها و کل موجودات تصمیم می‌گیرند یا حتی می‌پرسند، باید به این سطح برسند و به این امر دقت کنند. مسلماً هر کسی که با عمل یا فکر خود را در این مناطق موجودات می‌بیند، نیازی به در نظر گرفتن صریح آنچه پیشاپیش دیده می‌شود، ندارد. اما اگر واقعاً بخواهد در جایی که ایستاده باشد، نباید آن را نادیده بگیرد یا آن را به عنوان چیزی صرفاً انتزاعی در نظر بگیرد.

در نظر هایدگر آن چیزی که پیشاپیش ظاهر می‌شود، وجود (در یک زمان معین) یک موجود، چیزی نیست که بعداً از موجودات انتزاع شود، چیزی تجزیه و تفکیک شده نیست، و البته چیزی نیست که صرفاً از طریق تأمل و تفکر در خود متفسر قابل دسترس شود. بلکه بر عکس، راه رسیدن به آنچه پیشاپیش دیده شده اما هنوز درک نشده است، بسیار کمتر مفهوم‌سازی شده، همان «رهنمون به سوی» است که قبلاً به آن اشاره کردیم یعنی *παγωγή*. این چیزی است که ما را قادر می‌کند جلوتر را تا دوردست ببینیم، به چیزی که خودمان نیستیم و کمتر از همه می‌توانیم باشیم، به چیزی دور که با این وجود نزدیک‌ترین است، نزدیک‌تر از هر چیزی که پیش روی ما در برابر چشمان ماست یا در گوش ما طین انداز می‌شود. برای اینکه نزدیک‌ترین و در عین حال دورترین آن را نادیده نگیریم، باید فراتر از آشکار و «واقعی» باشیم. تمایز بین آنچه در خود ظاهر می‌شود و آنچه در خود ظاهر نمی‌شود، یک *κρίνειν* به معنای واقعی یونانی است: جدا کردن آنچه برتر از آنچه که پست است. از طریق این توانایی «انتقادی» برای متمایز کردن که همیشه داوری است، انسان دیگر نه تنها از آنچه که او را به دردرس می‌اندازد و مشغول می‌کند، مبهوت نمی‌شود، بلکه فراتر از آن، در ارتباط با هستی قرار می‌گیرد. به معنای واقعی کلمه، او تبدیل به برون - ایستادن¹ می‌شود (*Ibid:241*). برون - ایستادی در کتب دیگر هایدگر به ویژه وجود و زمان به تفصیل بیان شده است. «کلمه *existence* که در زبان انگلیسی به «وجود داشتن» اطلاق می‌شود، در اصل به معنای «بیرون ایستادن» یا «ظهور» است که از دو جزء ex

1. ex-sistent

یعنی «بیرون» و *sistence* یعنی «ایستادن» ساخته شده است (جباری، ۱۳۸۷: ۴۶).^۱ انسان به جای اینکه صرفاً «زندگی» کند و «واقعیت» را در به اصطلاح «دغدغه برای زندگی واقعی» قاپ بزند، برون-ایستادن می‌شود، جایی که «واقعیت» تنها پناهگاهی در فرار طولانی مدت از هستی است. «وقتی انسان در حالتی وجودآمیز یا متواجد است، او به ماورای خودش می‌رود (دواری، ۱۳۸۲، ۳۳).» به گفته ارسسطو، هر کسی که نتواند تمایزی بین آن موجودی که پیش روی ماست با آنچه که پیش‌اپیش از موجودات عرضه می‌شود، قائل شود مانند مردی نایبینا زندگی می‌کند که با استدلال در مورد نامهایی که شنیده است رنگ‌ها را در دسترس خود قرار می‌دهد. نایبینا راهی را برمی‌گزیند که هرگز نمی‌تواند او را به هدفش برساند، زیرا تنها راهی که به آنجا منتهی می‌شود «دیدن» است و قطعاً نایبینایان از آن محروم هستند. همانطور که افراد نایبینا نسبت به رنگ‌ها وجود دارند، افراد نایبینا نسبت به φύσια نیز وجود دارند. و اگر به خاطر بیاوریم که φύσια تنها به عنوان یک نوع از φύσια (هستومندی^۱) تعریف شده است، آنگاه کسانی که φύσια را نمی‌بینند، تنها یک نوع از افراد کور نسبت به هستی هستند. احتمالاً تعداد نایبینایان نسبت به هستی بسیار بیشتر از نایبینایان رنگ است، و علاوه بر این، قدرت نایبینایی آنها حتی قوی‌تر و سرخشنیده‌تر است، زیرا این نوع نایبینایی کمتر آشکار است و این نوع نایبینایان عمدتاً ناشناخته می‌مانند. اما باید به آن چیزی که پیش‌اپیش به خودی خود ظاهر می‌شود و از همه طرح‌های اثبات گریزان است، به سختی به اصالت و حقیقت آن پاییند بود. در غیر این صورت، ارسسطو نیازی به یادآوری صریح آن و یا حمله به این نایبینایی نسبت به هستی نداشت. و حفظ رابطه ما با هستی سخت است، زیرا به نظر می‌رسد با رفتار عمومی ما نسبت به موجودات برای ما آسان شده است که رابطه ما با هستی می‌تواند با این مقوله جایگزین شود و چیزی جز این رفتار نباشد (Heidegger, 1999: 241).

۶. نتیجه‌گیری

هایدگر در سراسر کار خود تلاش مکرری برای بازیابی تجربه یونانی از هستی به عنوان φύσια انجام داد. از نظر وی این امر ضروری می‌نمود زیرا متأفیزیک غربی وجود را به عنوان φύσια به نظریه موجودات به عنوان یک کل، به عنوان طبیعت محدود کرده بود.

هایدگر در دوره‌ای می‌زیست که علم‌گرایی در حال تسلط بر تمام وجود زندگی انسان بود. و البته فلسفه نیز از این جریان مستثنی نبود. وی هیچگاه اثرات علم‌گرایی بر فلسفه را که به ویژه از کانت تجلی یافت و تا هوسرل ادامه داشت (به گونه‌ای که هوسرل هدف خود را ایجاد یک فلسفه علمی می‌دانست) برنتافت و در بی تفکری بود که بتواند بر سلطه‌گرایی علم فاثق آید. در نظر هایدگر اثبات جهان خارج برای انسان که امری ملموس است، اوج تأثیر علم‌گرایی بود، امری که به زعم

1. beingness

او خطا بودن نگاه علمی را نشان می‌داد. بنابراین سعی کرد به جای آنکه تسلیم آن شود، آن را از ریشه برکند و نشان دهد که اصولاً انسان و فلسفه نباید به جایی برسد که بخواهد جهان را اثبات کند. به این منظور به سراغ کتاب فیزیک ارسطو رفت و بین خوانش کلاسیک ارسطو که آن را انحراف فلسفه می‌نامید، با آنچه به نظر خود وی نگاه یونانی و ارسطوی است شکاف ایجاد کرد. و با تفسیر φύσις به عنوان وجود به ما هو وجود نشان داد که φύσις با وجودی پیشاپیش موجودات، بر انسان رخ نشان می‌دهد و انسان نیز به سمت همین جهان اگزیستانس دارد و لذا رابطه انسان با وجود به گونه‌ای است که اساساً نمی‌توان آنها را از یکدیگر جدا کرد، و بنابراین به اثبات وجود جهان نیازی نیست.

منابع

- ابن سينا (۱۴۰۴ ه. ق.). *شفا*. به تصحیح سعید زائد- الاب قنواتی، قم، مرعشی نجفی.
 ارسطو (۱۳۶۳). طبیعت‌يات. ترجمه فرشاد، مهدی، تهران. امیرکبیر.
 افلاطون (۱۳۸۰). دوره آثار افلاطون. ترجمه محمدحسن لطفی، ج ۱-۴، چاپ سوم، تهران، خوارزمی.
 جباری، اکبر (۱۳۸۷). پرسش از وجود. چاپ اول، تهران، کویر.
 داوری، رضا (۱۳۸۲). فلسفه و بحران غرب. تهران، هرمس.
 کاپلستون، فردریک (۱۳۷۵). *تاریخ فلسفه*، یونان و روم. ترجمه سید جلال الدین مجتبی، چاپ سوم،
 تهران، علمی فرهنگی و سروش.
 ورنو، روزه؛ وال، ژان (۱۳۸۷). *نگاهی به پدیدارشناسی و فلسفه‌های هست بودن*. ترجمه یحیی مهدوی،
 چاپ دوم، تهران. خوارزمی.

References

- Anaximander, (1983). DK12, in the *Presocratic Philosophers*, ed. G. S. Kirk, J. E. Raven, and M. Schofield (Cambridge: Cambridge University Press).
- Aristotle, (2014). *Complete Works*, Jonathan Barnes, Princeton, Princeton
- (1984), Physics, translated by Farshad, Mehdi, Tehran. Amir Kabir. (In Persian).
- Avicenna (1983). *The Healing*; Edited by Saeed Zaid-Alb Qanavati, Qom, Marashi Najafi (In Arabic).
- Brogan, Walter A, (2005). *Heidegger and Aristotle: the twofoldness of being*, State University of New York Press, Albany.
- Capobianc, R, (2014). *Heidegger's Way of Being*, ed. K Maly, New Studies in Phenomenology and Hermeneutics, Toronto: University of Toronto Press.
- Copleston, Frederick (1996). *History of Philosophy, Greece and Rome*, translated by Seyyed Jalal al-Din Mojtabawi, third edition, Tehran, Elmi Farhangi and Soroush (In Persian).
- Davari, Reza (2003). *Philosophy and the Crisis of the West*, Tehran, Hermes (In Persian).

- Heidegger, Martin, (1999). “*On the Being and conception of Being in time*” Translated by Thomas Sheehan, Man and World.
- (2000). *Introduction to Metaphysics*. Translated by Gregory Fried and Richard Polt. New Haven, CT: Yale University Press.
- Jabbari, Akbar (2008). *The Question of Existence*, first edition, Tehran, Kavir (In Persian).
- Plato (2001). *The Cycle of Plato's Works*, translated by Mohammad Hassan Lotfi, vol. 1-4, third edition, Tehran, Kharazmi (In Persian).
- Sadler, ted, (1996). *Heidegger and Aristotle: The Question of Being*, The Athlone Press.
- Sinclair, Mark, (2006). *Heidegger, Aristotle and the Work of Art, Poiesis in being*, PALGRAVE MACMILLAN. University Press.
- Vernoux, Roger; Wall, Jean (2008). A Look at Phenomenology and the Philosophies of Being, translated by Yahya Mahdavi, second edition, Tehran Kharazmi. (In Persian).

